

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2551 ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษา ในระบบกลาง ระบบตรง และระบบพิเศษ จำนวน 3,760 คน (จากแผนการรับนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2551 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีการศึกษา 2551 ที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษา ในระบบกลาง ระบบตรง และระบบพิเศษ จำนวน 362 คน คำนวณ จากสูตรต่อไปนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 1973:727-728)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ค่าคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ระดับความเชื่อมั่น 99% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.01 ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 (ปกตินิยมระดับความเชื่อมั่น 95%) แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{3,760}{1 + 3,760(.05)^2} \\ &= \frac{3,760}{10.4} \\ &= 362 \text{ คน} \end{aligned}$$

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ

คณะ/วิทยาลัย	นักศึกษา		
	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างที่เก็บ
1. คณะศึกษาศาสตร์	780	75	77
2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	980	94	90
3. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	905	87	92
4. คณะวิทยาการสื่อสาร	370	36	76
5. คณะศิลปกรรมศาสตร์	175	17	34
6. คณะรัฐศาสตร์	200	19	63
7. วิทยาลัยอิสลามศึกษา	350	34	79
รวม	3,760	362	511

หมายเหตุ: ข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดมากกว่ากลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ ร้อยละ 41

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือ

- สร้างแบบสอบถาม เรื่อง ลักษณะของนักศึกษาและเหตุผลที่เข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาและเหตุผลที่เข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ว่ามีผลต่อการเลือกเข้าศึกษามากน้อยเพียงใด โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert's scale) โดยมีค่าคะแนนจาก 5 ถึง 1 เรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (Best and Kahn, 1993: 247) ได้กำหนดค่าดังนี้

5	หมายถึง	มีค่าระดับ	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	มีค่าระดับ	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	มีค่าระดับ	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	มีค่าระดับ	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	มีค่าระดับ	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจมาก
2.51-3.50	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจน้อยที่สุด

นำแบบสอบถามที่ได้เสนอที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach, 1990:204)

การรวบรวมข้อมูล และการจัดการข้อมูล (Data Collection and Data Management)

3.1 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามในวันรายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.2 การจัดการข้อมูล

ตรวจสอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ บันทึกลงในคอมพิวเตอร์ และดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 วิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม

4.2 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ระหว่างนักศึกษาที่สอบเข้าโดยระบบกลาง ระบบตรง ระบบโควตา และระบบพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance: One Way ANOVA) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 142)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978:34-37 อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัก โดยใช้สูตร (Cronbach, 1990:204)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\% = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	%	แทน ค่าร้อยละ
	f	แทน ความถี่
	n	แทน ความถี่ทั้งหมด

2.1.2 หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) โดยใช้สูตร (ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546:156)

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum X_i$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546:160)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	X_i	แทน ค่าคะแนนแต่ละข้อ
	n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรโดยการทดสอบแบบเอฟ (F-test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variances) โดยมีขั้นตอนดังนี้ (ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546:180-183)

2.2.1 ทดสอบความแตกต่าง โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน ค่าสถิติจากการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
	MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพิจารณาการทดสอบความแตกต่างข้างต้นปรากฏว่า

ถ้ายอมรับ H_0 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง k กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน
 ก็นำผลที่ได้ไปสรุปผลได้เลย โดยไม่ต้องนำไปเปรียบเทียบพหุคูณอีก

ถ้าปฏิเสธ H_0 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง k กลุ่มมีความแตกต่างกัน หมายความว่า อย่างน้อยมีค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคู่หนึ่งที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยต้องศึกษาต่อไปอีกว่า มีค่าเฉลี่ยของคู่ใดที่แตกต่างกัน โดยทำการทดสอบแบบคู่ โดยต้องนำไปเปรียบเทียบพหุคูณต่อไป

2.2.2 เปรียบเทียบพหุคูณภายหลัง (Posteriori Comparisons หรือ Post Hoc Comparisons) เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ หลังจากการทดสอบความแปรปรวน เพื่อทดสอบดูว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน

ในการทดสอบ F – test จะเห็นว่าเป็นการทดสอบโดยรวม (Over all test) ซึ่งเป็นการทดสอบว่าจะมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ก็
 จะบอกเพียงว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่มีค่าแตกต่างกันแต่จะไม่บอกว่าเป็นคู่ใด ซึ่งเราจะต้องทำการ
 ทดสอบหลังการวิเคราะห์ (Post hoc test) โดยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison) ใน
 การวิจัยครั้งนี้ เลือกใช้การทดสอบของ Shceffe' ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบพหุคูณที่กำหนดให้ข้อมูลมีค่า
 ความแปรปรวนเท่ากัน